

Cserna-Szabó András

(DOB UTCA, VÉGÁLLOMÁS)

Fiaiker zörög a macskakövön, a járdán Szokolci Dániel sötéten ballag, leszegett fejjel, kezében kötél, a sarki vegyeskereskedésből jön, ahol a bibliai szépségű boltoskisasszonnyal héberül tárgyalt, megáll az órák üzlete előtt, schaffhausenét a küszöbre teszi, nem is balra, inkább poroszkál, észrevétlen életek mellett halad el, a Három Dob vendéglőben házmestert rendel, nézi a használt nevű nőket, akik barna seritallal nevelgetik keblük terjedelmességét, nézi a haszontalan és cinikus férfiakat, akik eperpálinkát isznak és szíveket rajzolnak a márványasztalra, nézi a kerek fejű kocsmárost, a legidősebb Dob urat a három közül, aki a kapuból nyájasan invitálja az utcai járókelőket, majd törzsvendége, a hontalan artista asztalához telepszik.

Tudja, Dob úr, meséli Szokolci nem először, de utoljára, a világ első mutatóvanyosát Tchatcha-enlanchnak hívták, és a Londonban őrzött pergamen szerint Krisztus előtt 3776 évvel adta elő számát Khufu király előtt, levágott állati fejet helyezett vissza a nyakra, s a jószág visszanyerte életét, de ez semmi ahhoz képest, amit mesterm, Elvino, a kígyóember tudott, képzelje, Dob úr, engemet Elvino tanított meg arra, hogy testemet úgy hajtogassam össze, akár egy lepedőt, és akkor már a legkisebb helyen is elfértem, nem lehetett úgy összehilincselni, hogy öt perc múlva ki ne szabaduljak, nem véletlenül figyelt fel rám a Weisz jogtanácsos úr fia, aki a Rákosárok utca sarkán született, de akkor már Houdini néven járta a világot, és ezzel a Weisz Erikkal még a Scotland Yardból is hülyét csináltunk, kérem, mert Harwick városában felkértük a rendőröket, tegyenek annyi bilincset rám, amennyit csak tudnak, aztán zárjanak be a legerősebb cellába, ők pedig így is tettek, és öt perc múlva Erik fogta bőrröndjét, elköszönt, majd kísért az épületből, és amikor a pandúr urak a cellához futottak, az ajtó tárva-nyitva, a bilincsek a priccsen, mert én, Dob úr, kérem, akkor már Weisz úr vulkánfiber kiegészítésében gubbasztottam.

Azután önállósultam, és a közönség a lábaim előtt hevert, Ferenc Jóska gyakorta megnézte műsoromat Bécsben, és ha kellett, bilincset törtem, ha kellett, élve temettem el magam, és a fakírok sárgák voltak az irigységtől, mert amit én tudtam, azt ők nem tudhatták, még Elvino sem tudta, mert egykori mesterem is eltemettette magát, de ő csupán négy percre bírta a homoksírt, én pedig kerek félóraig, Dob úr, kérem, megkötöztek, zsákba húztak, betettek a ládába, két mázsa homokot szórtak rám, leszögelték a ládát és felhúztak a magasba, alattam ment a műsor, a cirkusz, aztán harminc perc múlva leeresztettek, kiástak a homokból, és én élve bújtam elő a zsákból, kérem, tízezredjére is élve, mert én voltam Dandy Jackson, és a publikum tombolva ünnepelt, a kalapos asszonyságok szerelmes leveleket írtak hozzám, a tokás költők porcelánarcomról zengtek, a világlapok szalagcímben hozták rekordom, én pedig megízentem a fakíroknak, hogy jöjjenek csak az én utcámba, és mutassák meg, mit tudnak, feküdjenek a ládámba, engedjék meg, hogy rájuk töltsen a homokot, és bírják ki harminc és egy percre, de persze egy sem jelentkezett.

Utóbb elhagytam a nagyvilágot, Dob úr, kérem, a nagyvilágot, mely körülrajongott, és hazatértem, hogy hazámnak előadjam főművem, a számot, melyre egész életemben készültem: „Élő nő lefejezése”, ez volt a címe, a Népligetben mutattam be, csaknem hatezer évvel Tchatcha-enlanch után szinte ugyanaz az attrakció, csak nem állattal, hanem nővel kivitelezve, lemetszettem P. Óceánia kisasszony fejét, majd visszaillesztettem, és ő édesen kacagott, de a mutatványra a kutya se volt kíváncsi, kérem, az emberek ásítoztak, az eget bámulták vagy éppen alfelüket vakargatták, a vagyunkám elolvadt, Kistarcsán lettem portás, majd itt, a Dob utcában házfelügyelő, udvart seprek, kapupénzt szedek és üvegestótkal iszogatok.

E szavakkal hagyja ott az öreg Szakolczi a Három Dobot, s indulna a villanyos felé, hogy a zugligeti erdőben kösse fel magát, de ahogy az udvarra lép, a kapusínbe tompa dübörgéssel gurul be a titokzatos, fekete szekrény, a verklis tekerni kezdi a kurbli, Rigoletto danol csilingelő géphangon, a háziasszonyok a gang korlátjára könyökölnek, a cselédlányok újságpapírba csomagolt kétfilléreseket ejtenek a magasból a féllábú hadfi kalapjába, aki végül Szakolczihoz fordul, s mivel a hontalan artistánál momentán egy fillér sincsen, a

kötelet hajítja a zsíros filckalapba, s arra gondol, most már a Jóisten se menti meg attól, hogy még egyszer, utoljára élve bújjon a homoksírba.

(Árgus, 2005/4.)

CSERNA-SZABÓ ANDRÁS 1974-BEN SZÜLETETT SZENTESEN. PRÓZÁT ÍR.